

Noc důstojnosti připomene příběh Doroty Šandorové i nutnost změn v péči o lidi s postižením

6.1.2026 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Bolestný příběh Doroty Šandorové znovu připomene, že důstojnost lidí žijících v ústavech není samozřejmost. Brněnská Noc důstojnosti dnes spojí pietu a následnou debatu o tom, jak zlepšit služby a zajistit bezpečné a důstojné podmínky pro lidi a děti s postižením. Setkání se dnes uskuteční v Kanceláři veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí, a to i za účasti zástupců Jihomoravského kraje a lidí se zkušeností s ústavní péčí.

Účastníci zapálí svíčky a připomenou si příběh Doroty Šandorové. Po krátké vzpomínce vystoupí zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm, který shrne, co se v péči o lidi s postižením za poslední roky změnilo a jaké výzvy dál přetrvávají: „*Připomínat si příběh Doroty Šandorové je důležité i proto, abychom nezapomněli, že důstojnost lidí žijících v ústavech není samozřejmostí. Proto je nezbytné, aby stát intenzivně pracoval na transformaci ústavů na zařízení komunitního typu a zároveň rozvíjel dostupnost komunitního bydlení a služeb pro lidi s postižením, zejména pro ty s chováním náročným na péči. K tomu se ostatně stát zavázal Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením.*“

Co je to komunitní služba?

Komunitní služba je taková sociální služba, která člověku pomáhá žít běžným životem v jeho přirozeném prostředí. Nejde o ústav s velkým počtem lidí, ale o podporu poskytovanou doma nebo v menším, běžně fungujícím bytě či domě.

Hlavním pořadatelem akce v Brně je nezisková organizace Rytmus a v rámci celého Česka se k ní připojí 70 organizací. Místa konání akce jsou také Praha, Ostrava, Olomouc a další města.

Debata o potřebných změnách

Po pietě bude následovat v Kanceláři ombudsmana a dětského ombudsmana neformální setkání se zástupcem ombudsmana a dětského ombudsmana Vítem Alexandrem Schormem. Mluvit se bude o tom, jak konkrétně zlepšit služby pro lidi a děti s postižením, jak pomoci rodinám a jak postupovat v individuálních případech, kde systém selhává.

Příběhy lidí a potřeba podpory v komunitě

Na akci zazní i svědectví lidí, kteří chtějí žít běžný život mimo ústav. Ukazují, že rozhodující není diagnóza, ale dostupnost vhodných služeb. Výzkum ombudsmana z roku 2023 upozornil, že v Česku chybí kapacity komunitního bydlení, podpůrných služeb i krizové pomoci. Nejvíce to dopadá na lidi s chováním náročným na péči a na jejich rodiny. Analýza ombudsmana z roku 2025 pak ukazuje, že v Česku se dodržuje právo na nezávislý způsob života jen z 38 %.

Zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana proto zdůrazňuje nutnost systémových změn: „*Je potřeba, aby stát konečně posunul transformaci ústavní péče z papíru do praxe. Ústavy nemohou být*

jedinou volbou. Lidé s postižením mají právo na důstojný život, a ne na život v izolaci.“

Příběh Doroty Šandorové si můžete přečíst v oceněném článku Petra Třešňáka v Respektu.

Noc Důstojnosti v Brně 6. ledna 2026

od 17:30 pietní shromáždění

- Kde? Před zelenou budovou Kanceláře veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí na Údolní 39.
- Zapálíme svíčky, uctíme památku pečovatelem zabitě Doroty Šandorové. Vystoupí zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana, zástupci Jihomoravského kraje i člověk se zkušeností s ústavní péčí a pečující maminka.

od 18:15 debata se zástupcem ombudsmana a dětského ombudsmana, zástupci Centra advokační podpory a Jihomoravského kraje

- Kde? V tiskovém středisku v Kanceláři veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí na Údolní 39.
- Jak dosáhnout potřebných změn a vhodných sociálních služeb v individuálních případech? Jaká je role neziskových organizací? Přijďte diskutovat!

https://www.ochrance.cz/aktualne/noc_dustojnosti_pripomene_pribeh_doroty_sandorove_i_nutnost_zmen_v_peci_o_lidi_s_postizenim